

EEN ORIËTEREND ONDERZOEK NAAR HET HANDENWASGEDRAG VAN BEZOEKERS BIJ KINDERBOERDERIJEN

J. Klomp¹, H. Siers¹, C. Timmerman¹, J. Hautvast²

ACHTERGROND EN DOELSTELLING

Na een bezoek aan een kinderboerderij is er een reëel risico op het oplopen van een zoönose. Deze studie is gedaan om inzicht te krijgen in welke boerderijgerelateerde determinanten van invloed zijn op het handenwasgedrag bij bezoekers van kinderboerderijen. Ook wordt gekeken of het handenwasgedrag van bezoekers een relatie heeft met het gelopen risico (bezoekkenmerken) en kenmerken van de bezoeker (bezoekerskenmerken). Mogelijk kan de voorlichting over hygiëne op kinderboerderijen hierdoor worden verbeterd.

RESULTATEN

Boerderijkenmerken

	Aantal bezoekers (N)	Aantal personen dat niet handen heeft gewassen (n(%))	95% betrouwbaarheidsinterval
Jaar van onderzoek			
2009	411	186 (45,3%)	40,5% - 50,1%
2010	182	141 (77,5%)	71,4% - 83,6%
Plaats voortlichtingsbord			
Goede plek	175	91 (52%)	44,6% - 59,4%
Redelijke/slechte plek	138	87 (63%)	54,9% - 71,1%
Plaats van de handenwasgelegenheid			
Gemakkelijk te vinden	326	166 (50,9%)	45,5% - 56,3%
(redelijk) moeilijk te vinden	241	136 (56,4%)	50,1% - 62,7%
Aard handenwasgelegenheid			
Verzorgd/schoon	461	240 (52,1%)	47,5% - 56,7%
Redelijk	61	42 (68,9%)	57,3% - 80,5%
Vies	45	20 (44,4%)	29,9% - 58,9%

Bezoekkenmerken

	Aantal personen dat niet de handen heeft gewassen (n)/ Aantal bezoekers in deze categorie (N)	% niet handenwassers per categorie	95% betrouwbaarheidsinterval
Duur bezoek			
Maximaal een half uur	120 / 170	70,1%	63,2% - 77%
Een half uur tot 1,5 uur	137 / 262	52,3%	46,3% - 58,3%
Langer dan 1,5 uur	68 / 159	42,8%	35,1% - 50,5%
Kinderboerderijdieren bezocht			
ja	321 / 586	54,9%	50,9% - 58,9%
nee	6 / 8	75%	45% - 105%
Dieren of hekken aangeraakt			
ja	290 / 548	53%	48,8% - 57,2%
nee	34 / 41	82,9%	71,4% - 94,4%
Speeltuin bezocht			
ja	222 / 431	51,6%	46,9% - 56,3%
nee	55 / 92	59,8%	49,8% - 69,8%
Gegeten en/of gedronken			
ja	116 / 261	44,4%	38,4% - 50,4%
nee	211 / 333	63,6%	58,4% - 68,8%
Voorlichtingsbord gezien			
nee	155 / 220	70,5%	64,5% - 76,5%
ja, vandaag	46 / 111	41,4%	32,2% - 50,6%
ja, bij eerder bezoek	101 / 236	42,8%	36,5% - 49,1%
Voorlichtingsbord gelezen			
nee	175 / 262	66,8%	61% - 72,5%
ja	126 / 304	41,4%	35,9% - 46,9%
Boodschap begrepen			
nee	7 / 10	70%	41,6% - 98,4%
ja	119 / 294	40,5%	34,9% - 46,1%

MATERIAAL EN METHODE

In 2009 en 2010 zijn bij 26 kinderboerderijen in Oost Nederland diverse kenmerken in kaart gebracht. Bij 20-25 volwassen bezoekers werd bij het verlaten van de kinderboerderij een mondelinge vragenlijst afgenomen, 594 in totaal.

DISCUSSIE

- Hoog percentage handenwassers in 2009 (55%). Mogelijk door pandemie van nieuwe Influenza A (H1N1), waardoor in alle media uitgebreid aandacht was voor algemene hygiënemaatregelen, waaronder ook handenwassen.
- Tendens dat mensen vaker hun handen wassen, naarmate ze ouder zijn, eten/drinken tijdens hun bezoek en langere tijd doorbrengen op de kinderboerderij.
- Er is geen verschil in leeftijd tussen 2009 en 2010.
- Wel verschil in het aantal bezoekers dat het bord heeft gezien: 2009 67% bord gezien, waarvan 80% heeft handengewassen. 2010 47% bord gezien, waarvan 55% heeft handengewassen.
- In 2009 hebben bezoekers gemiddeld langer doorgebracht op de kinderboerderij dan in 2010.
- In 2009 hebben bezoekers ook vaker gegeten/gedronken (49%) tijdens het kinderboerderijbezoek dan in 2010 (32%).
- Er is een verband tussen eten/drinken en duur van het bezoek. Hoe langer men heeft doorgebracht, hoe vaker men heeft gegeten/gedronken tijdens het bezoek.

TOEKOMST

De verdere samenhang tussen de variabelen zal nog nader bekeken worden. Onlangs is een 'Platform kwaliteit kinderboerderijen' opgericht. Het platform geeft advies over het 'Keurmerk Kinderboerderijen', dat de huidige keurmerken moet gaan vervangen. De hygiëncode wordt in dit keurmerk opgenomen. Mogelijk kunnen aanbevelingen uit de verdere analyses van dit onderzoek hierin worden meegenomen.

